

jShir Chand v. State of Punjab and others (I. S. Tiwana, J.)

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇੱਕ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਵਜੋਂ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਭੱਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਾ ਉਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਵਜੋਂ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਲਈ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41(1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਨਕਦ-ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਕਾਊਂਟ ਟੈਸੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41(1) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ; ਪਿਛਲਾ ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ। ਉਸ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਚਾਰਜ . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41(1) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਏ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(6) ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵੇ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਆਈਐਸ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.

ਸ਼ੇਰ ਚੰਦ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1648.

17 ਮਈ 1985.

ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਏ ਅਤੇ 26 ਏ — ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ- ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26-ਏ(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ — ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਕੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ-ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ - ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ—ਕੀ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਜ਼ਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। -ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫਿਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕੱਲਾ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖੁਦ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਨ ਲਾਅ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਜਾਂ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 26-ਏ ਕਿਸੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੋਹਰੇ ਹਨ ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ। ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸਰਵਉੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਜਾਂ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਾਈ ਮੈਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੩)।

ਪਟੀਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ:-

- (i) ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(ਏ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਟੋਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

jShir Chand v. State of Punjab and others (I. S. Tiwana, J.)

- (ii) ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰਿਕਾਰਡ;
- (iii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਓਸ ਬੈਂਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (iv) ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2, ਮਿਤੀ 18 ਮਾਰਚ, 1985 ਦਾ ਮਤਾ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (v) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;
- (vi) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਗਾਊ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ;
- (vii) ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (viii) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

ਅੱਗੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਲਿਖਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਐਸ.ਐਸ ਨਿੱਝਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਜੇ.ਐਸ.ਮਾਨ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2, 7 ਅਤੇ 8 ਲਈ ਐਚ., ਐਸ. ਮੱਤੋਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

1. ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.-

(1) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਛੋਟਾ ਪਰ ਦਿਲਚਸਪ ਨੁਕਤਾ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“26-ਏ. ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ, -

- (1) ਧਾਰਾ 26 ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ, ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੋਣ।

- (2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਿ ਵਿਕਲਪ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਰੱਖੇ

ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ।

ਇੱਥੇ ਜੋ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਕਮੇਟੀ (ਇੱਥੇ ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ। ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P. 1) ਦੇ 18 ਮਾਰਚ, 1985 ਦੀ ਮਿਤੀ 18 ਮਾਰਚ 1985 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਨੰ. 15 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇਕਾਂਤ ਆਧਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ:-

"10. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26-ਏ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 23-ਏ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਅਨੁਬੰਧ P-2, ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੈ, ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਠਣਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਰੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਪੁਲੇ 23-ਏ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮੋਡ ਜਾਂ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਭਾਗ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਬਦਲੇ -ਸਬੰਧਿਤ ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇਗੀ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

10. ਪੈਰਾ 10 ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨੌਂ ਮੈਂਬਰ ਮੈਨੇ ਜ਼ੇਨ (ਹਰੇਕ ਜ਼ੇਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਬੂਟ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਵਰਕ ਸ਼ਾਪ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਸਿਰਫ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਮਹਾਂਸਿੰਘਵਾਲਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਐਲ/ਸੀ ਮਾਨਸਿੰਘਵਾਲਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੰਤਾ ਰਾਮ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਕੇ।

(2) ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਮਿਤੀ 8 ਮਾਰਚ, 1984 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 2 ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ. ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਕਟ ਦਾ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(3) 1 ਦੀ ਟੀ ਲਾਈਟ ■ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1): eof1 ਸੈਕਸ਼ਨ 26-Aa ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਚੁਣਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਰੱਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫਿਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਬਣਾਉਣ ਲਈ. ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਖੇਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਮੇਟੀ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ? ਯਕੀਨਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15-ਏ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸਿਖਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼;—ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 5 ਅਤੇ 6 ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ।, ਇਸਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮਿਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ, ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਹੈ

ਗਲਤ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਡੈਲੀਗੇਟ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਨ ਲਾਅ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਜਾਂ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਿਧਾਂਤ, ਪੂਰਵ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸਮਾਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਗੈਰ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 26-ਏ ਕਿਸੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸਰਵਉੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ (ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਹੋਣ) ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਜਾਂ ਜਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸੋਸਾਇਟੀ

jSher Chand v. State of Punjab and others (I. S. Tiwana, J.)

ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਲਈ ਸੰਦਰਭਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 26-ਏ ਦੀ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ .ਜਾਂ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸਿਖਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਕਬੀਲੇ ਜਾਂ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸਮਾਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਜਾਂ ਵਰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਹਨ। ਸਬ ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ।

ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ (ਪੰਨਾ 2) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਸੰਦੇਹ ਹਨ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਠ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਜਾਂ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਕਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਸੀ? ਹਾਜ਼ਰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧ? ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕੀ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਭਾਵ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਸਿਰਫ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਚੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਅਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ? ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੀ ਹਦਾਇਤ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਮੈਂ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(4) ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਈ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ , ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਦਾਇਤ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ, ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(5) ਫਿਰ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

(6) ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਭਾਵ, ਹਰੇਕ ਨੌਂ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜਿਸ

ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਰੀਜਨ ਟੈਨਰ ਐਂਡ ਸੂ ਮੇਕਰਜ਼ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, - ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਉਸ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ, ਭਾਵ, ਨੰਬਰ 8, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ / ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਜ਼ੋਨ ਨੰ. 8 ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ 19 ਨਵੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ" — ਆਈਟਮ ਨੰ. 30 ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਜ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, "ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। 18 ਸਤੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਿਰਫ ਹਾਸ਼ੋਹੀਣਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ੋਨ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਕਿਉਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਨ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਬੈਂਕ' ਦੇ ਬੋਰਡ 'ਤੇ 9 ਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿ-ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਨੰ. 8 ਅੱਜ ਤੋਂ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ 18 ਸਤੰਬਰ 1984 ਦੇ ਮੇਰੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, 1984 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰ. 620 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੈਂਕ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੀ ਰੁ. 1,000/ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ, ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

(1) 1984 ਦੇ CW 620 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। 1984

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

J. Sher Chand v. State of Punjab and others (I. S. Tiwana, J.)